

tásának mielőbbi megkezdését, hiszen ismeretes, hogy ezen a téren a háboru óta tulajdonképpen semmi sem történt. A kormányban tehát megvan a szándék a munkanélküliség csökkentésére, a tervek megvalósítása azonban természetesen a pénzügyi rész rendezésétől függ.

Megsemmisítik Nagy Vince mandátumát.

Debrecen III. választó kerületének választói már most számolnak azzal, hogy Nagy Vince mandátumát a nemzetgyűlés bíráló bizottsága bizonyos formai okokból megsemmisíti. Ez esetben Nagy Vince újból fellép és ekkor nemcsak a Kossuth-párt, de a szocialisták is a zászlaja alá sorakoznak. A kormány a múlt választás példái okulva, possibiliis jelöltet óhajt a küzdelembe küldeni. Valószínűleg ismét

fölveszi a küzdelmet Handel Vilmos is, a múlt választásokban kisebbségben maradt fajvédő-jelölt.

A magyar-jugoszláv archívum-egyezmény.

A magyar-jugoszláv archívum-egyezmény úgy szól, hogy mindazokat az archívumokat, amelyek Magyarországon vannak, de Jugoszláviára vonatkoznak, kiadjuk, viszont a jugoszláv kormány a szerződések ratifikálása után a jugoszláv kézen levő és Magyarországra vonatkozó iratokat átengedi Magyarországnak. Még egy fontos kérdésben történt megegyezés és ez az állami épületek hovatartozásának kérdése. A jugoszlávok elismerik Magyarország jogait ezen épületek fölött és Magyarország is elismeri, hogy a Magyarországon levő jugoszláv állami és egyházi épületek jugoszláv tulajdon képeznek.

Molnár Ilona kapott Szegeden egyedül amerikai utlevelet

Szeged, július 14. (Saját tudósítónktól.) Az amerikai kivándorlás — sajnos — már a boldog béke éveiben is igen nagy mérvet öltött Magyarországon és a kivándorlási láz az egyre rosszabbodó gazdasági viszonyok és a megélhetés megnehezülése, valamint a nyomor fokozódása folytán a háboru utáni időkben egyre inkább fokozódott. De talán sohasem volt olyan nagy az új háza-keresés — amely nem más, mint megélhetés-keresés —, mint a legutolsó egy-két évben. Nem is lehet ezen csodálkozni, hiszen hányan maradtak kenyér nélkül a háboru után, hányan menekültek minden nélkül, hányan nem tudnak földhöz jutni és hányan kerültek B-listára.

Igen sokan megszerezték már hónapokkal, évekkel ezelőtt a szükséges dollárösszeget, hajójegyet, míg most a nyár elején szívszorogva várták a kvótáról érkező amerikai híreket. Néhány héttel ezelőtt tette közzé az Egyesült Államok bevándorlási hivatala a folyó évre érvénybe lévő kvótát, amelynek kitűnt, hogy 1924-ben Magyarországból mindössze 488-an vándorolhatnak ki a szabad Amerika földjére. Csonkamagyarországon pedig tízezrek akartak új hazát keresni.

A szegedi rendőrséget hónapokon át ostromolták és ez az ostrom akkor jutott telőpontjára, amikor ismeretes lett a kvóta. Több száz-an keresték fel a rendőrség utlevél-hivatalát, akik mind pozitív okok alapján akartak kivándorolni. Kell-e pozitív ok, minthogy nincs kenyér? A rendőrség pedig egészen a mai napig minden felvilágosítást megtagadott az amerikai utlevelekről, mondván, hogy a végrehajtási utasítás eddig még nem érkezett le Szegedre.

A Szeged munkatársa most a legilletékesebb helyről úgy értesül, hogy a belügyminiszter le-

irata szerint Szegedről mindössze egyetlen kivándorlónak lehet amerikai utlevelet kiállítani. (Itt csak azt említjük meg, hogy van egy olyan magyar vidéki város, amely nem az ország második városa és az a város 11 amerikai utlevelet állíthatott ki.) A rendőrség azért, hogy a rejtélyes rohanást, a kétségbeesést „minden közmegmozgatást” elkerülje, a leiratot nem közölte a nyilvánossággal, hanem a kérvények szerint, minden befolyástól mentesen, annak adta ki az egyetlen utlevelet, akinek a legtöbb indokolt oka volt erre.

Ezt az egyetlen amerikai utlevelet már ma délelőtti ki is állították és mint a Szeged munkatársa értesül, az utlevelet Molnár Ilona újszegedi 15 éves árva parasztlány kapta meg. Ennek a boldog kivándorló leánynak és anyjának már tavaly is volt kivándorlási engedélyük, de Molnár Ilona anyja közvetlenül az elutazás előtt megbetegedett és így el kellett állniok a kivándorlástól. Télen azután Molnárné meghalt. A leány apját és fivérét nem is ismeri, mivel azok már 15 éve Amerikában vannak, apja egy gyárban dolgozik. Molnár Ilona anyja halála után árva, egyedül lakott Újszegeden, Jobbfasor 58. számú házban, a 15 éves leány dolgozni járt, hogy nyomorán enyhítsen. A rendőrség tehát jogosan ennek a szerencsétlen gyermekleánynak engedte meg a kivándorlást.

A rendőrségen egyébként az idén új kérvényeket el sem fogadják, csupán a tavalyról visszamaradt mintegy ötven kérvény indokait mérlegették. Tavaly különben még több mint harmincan kaptak Szegeden amerikai utlevelet. Mint értesültünk, a 488 kivándorlási engedélyt a tavalyi kérvényezőik száma szerint állapította meg a belügyminiszter és így Szegedre egy és fél jutott volna, de hát inkább lefelé kerekítették, mint fölfelé, mert hiszen egy félszer nem vándorolhat ki...

Elültetik az új Makkoserdőt.

Fölmondanak a tisztviselői kertbériőknek.

Szeged, július 14. (Saját tudósítónktól.) Szeged város közvéleményében minduntalan felhangzik az az egyre erősödő kívánság, hogy a halóság végre kezdje meg a háborus romok eltakarítását és folytassa azt a munkát, amely a háboru kitörésekor szakadt meg. A félbemaradt munkák között talán a legfontosabb az erdőültetés, mert ezen a téren hatalmas méretű visszafejlődés mutatkozik. A háboru követő felfordulás ugyanis nagy pusztítást vitt véghez a háboruelőtti évek eredményeiben, teljesen kiirtotta például a várost övező fiatal Makkoserdőt, amely elsősorban árvízvédelmi célokat szolgált, de fontos szerepe volt a város portalanításánál is. A tanyavilág porfelhőinek nagy részét is fölfogta és így elviselhetőbbé tette a lakosság számára a nyarat.

A kipusztított Makkoserdő helyén tisztviselői kiskerteket teremtet a középosztály háborus nyomorúsága. Apró 100–200 négyzetöles parcellákon termelték ki az „uri-paraszto”, pardon, kiscsászák — a tisztviselőkonyhák zöldség- és főzelékszükségletét. A város, mint földesur, lényegtelenül alacsony bért szedett fölül a föld használatáért.

Most, ha igaz lesz, ismét helyreállítják a régi rendet, amely lassan-lassan meg fogja ölni ezeket a tisztviselői kiskerteket. A tanács, mint

ismeretes, nemrég felkérte Kiss Ferenc nyugalmazott erdőtanácsost az erdőültetési, illetve fásítási munkálatok tervezésére és programjának összeállítására. Kiss Ferenc most elkészítette a köröltés külső részének erdőültetési tervezetét és azt beértesztelte a tanácshoz. A tanács megelégedően hosszúra nyúló vita keretében hétfői ülésén tárgyalta ezt a kérdést. Kiss Ferenc tervezetét dr. Ördögh Lajos tb. tanácsnok ismertette. Elmondotta, hogy a terv keresztül vihetőségének biztosítása érdekében fel kell mondani annak a négy és félszáz kiskertbériő közalkalmazottnak, akinek a volt Makkos-erdő helyén van a parcellája. A tervezet szerint ezt a területet nagyobb, hatszáz négyzetöles parcellákban ismét berbe kell adni, még pedig úgy, hogy az új bériők vállalkoznak kötelezettséget az elültetett facsemetek szakszerű gondozására és kötelezzék magukat, hogy csak alacsony növésű vetemények termelésével foglalkoznak.

Elmondotta Ördögh tanácsnok, hogy az érdekelte kiskertbériők valószínűleg ériesítétek Kiss Ferenc tervezetéről, mert beadványt intéztek a tanácshoz és beadványukban azt kérik, hogy abban az esetben, ha jelenlegi parcelláikat nem tarthatják meg, adjon a város számukra más helyen földet. A tanácsi vitát tulajdon-

képen ez a beadvány robbantotta ki. A tanács néhány tagja ugyanis úgy vélekedett, hogy a kiskertbériő közalkalmazottak kívánsága jogosult és így teljesítendő. Ezzel szemben a többség a polgármesterrel együtt úgy találta, hogy a mai viszonyok között nincsen már mulhatatlan szükség arra, hogy a közalkalmazottak kiskerteket kapjanak.

— A helyzet már 10 év alatt nagyon megváltozott — mondotta a polgármester — a kiskertek nem könnyítik ma már meg a tisztviselő helyzetét. Az erdőültetést pedig tovább nem halogatjuk, az eddigi halogatásért úgy is mulasztás terhel bennünket. A köröltés fásítását, amely árvízvédelmi célokat szolgál, a törvény is előírja.

A tanács egyik tagja valami ellevetést tett, mire a polgármester kissé indulatosan a következőt mondotta:

— Az a kérdés, hogy az erdőültetés további halogatásáért vállalja-e a tanács a felelősséget?

A tanács ezután úgy határozott, hogy Kiss Ferenc tervezetét elfogadja és a makkoserdőt kiskertbérleteket felmondja. A jelenlegi bériők Kiss Ferenc feltételei mellett résztvehetnek azon az árverésen, amelyen hasznosítják majd a 600 négyszögöles parcellákat.

Lipcse és a lipcsei vásár.

— Dr. Tonelli Sándor előadása. —

Szeged, július 14. (Saját tudósítónktól.) Megirtuk már, hogy a lipcsei városi tanács közel száz darab diaposzítívot bocsátott dr. Tonelli Sándor kamarai főtitkár rendelkezésére. E vetített képek felhasználásával Tonelli vasárnap délelőtti előadást tartott Lipcseről és a lipcsei vásárról a Széchenyi Moziban. Előadásában mindenekelőtt azokat a kapcsolatokat ismertette, melyek 1917 óta, mikor 200 lipcsei diák nyaralt Szegeden és környékén, Szeged és Lipcse között fennállanak, azután Lipcse város multjával, építészetével foglalkozott, majd a lipcsei vásárnak az ismertetésére tért át.

A lipcsei vásár első nyomai a XIII. századba nyulnak vissza. Landsbergi Dietrich örgróf egy 1268-ban kelt oklevelében védelmet biztosított azoknak a kereskedőknek, akik Lypsk városnak a vásárait felkeresik. III. Frigyes császár 1466-ban és 1497-ben privilégium-leveleket állított ki az akkor már nagy hírű lipcsei vásár részére és azt a birodalom oltalma alá helyezte. Noha a harminc-éves háboru pusztításait Lipcse város és vására is megsynyeltte, a háboru elültével a vásár újra felvirágzott és egyik középpontja lett Németország árukereskedelmének.

Ez a régi lipcsei vásár a XIX. század második feléig áruvásár volt, hasonlatos más vásárokhöz, de méreteiben azoknál sokkal nagyobb. A XIX. század második felében kezdett árumintavásárrá átalakulni, ami alatt az értendő, hogy a gyárosok és iparosok csak készítményeiknek a mintáit hozták el és ezek alapján vették fel a vásáron megjelent kereskedők rendeléseit. Ezen az új alapon tett a lipcsei vásár világhírű jelentőségre szert. Ezidőszert évente két vásárt tartanak Lipcsében, egyet a március első vasárnapját, a másodikat pedig az augusztus utolsó vasárnapját követő héten. Hogy mekkora méretűek ezek a vásárok, azt legjobban a kiállítók és látogatók számadatai igazolják. 1900-ban a tavaszi vásárnak volt 2215 kiállítója, 1910-ben 3682, 1920-ban 12.345, 1924-ben pedig 13.440. A látogatók száma ezen az utolsó vásáron 176.500 volt, tehát ötven-ezerrel több, mint Szeged egész lakossága. Megjegyzendő, hogy ebben a számban csak azok szerepelnek, akik a vásárigazgatóságnál hivatalosan be voltak jelentve, de az olyan látogatók, akik egy napot töltöttek Lipcsében, nincsenek beleszámítva.

Tonelli Sándor a vásárra vonatkozó képek bemutatása mellett részletesen ismertette a vásár szervezését, a csoportok beosztását, az elhelyezés mikéntjét és az üzletkötések módját és vázolta a lipcsei árumintavásárnak nemzetközi kereskedelmi jelentőségét. Ezután Lipcsét, mint kulturális gócpontot mutatta be, kitért a világhírű lipcsei könyv-íparra és könyvkereskedelmre, a zenei életre és a vetített képeknek egész sorával szemléltette a lipcsei muzeum világhírű képzőművészeti alkotásait: Rembrandt, Rodin, Böcklin, Thoma, Segantini, Delaroche, Stuck, Lenbach, Klinger stb. műveit. A közönség, amely mindvégig élénk figyelemmel kísérte úgy a bemutatott képeket, mint az előadást, az előadót zajos tapsal honorálta.

Varga Mihály kötél-
gyárosnál Szeged
Telefon 469. 301
Aradi-utca 4.
Mindennemű kötéláru, zsinag, zsák, ponyva,
szőlőkötöző fonalak és háló guári áron kapható.